

המקדש

בס"ד גליון ימי' פרשת תרומה ה'תשע"ט

גליון שבועי להניחי הישיבות בני התורה המקודשים לאורו של רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א

הדשתי קרבתי

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

מהות המשכן והמקדש

פרשת תרומה באה לאחר כל סדר יציאת מצרים וקבלת התורה, ומפרשתנו עד סיום חומש שמות [חמש פרשיות] עוסקת התורה בעניין המשכן וכליו ובגדי הכהונה. ולכאורה כל זה הוא עניין בפני עצמו ולא המשך ליציאת מצרים וקבלת התורה, אלא הוא אחת ממצוות התורה – לעשות משכן ובית המקדש להשרות השכינה בעולם, וגם המצווה הזאת לכאורה אינה נוהגת בכל זמן אלא רק בזמנים מסוימים שנצטוונו עליהם.

אמנם האמת אינה כן, אלא כפי שיתבאר הפרשיות האלו הם המשך מקבלת התורה, והם התכלית של כל יציאת מצרים וקבלת התורה, ויסוד קיומו וחיוויו של עם ישראל בכל דור בכלל ובפרט, ולכן הם נמצאים בחומש שמות כי הם חלק ממנו, ולפעמים הם גם חלק מסדר התיקון של 'שובבים', כי הם עניין אחד ממש.

* * *

התמיהות בפרשה

א. האם פרשה זו נשנית כסדר, מיד לאחר קבלת התורה. או לאחר הטא העגל הכתוב בפרשת כי תשא, ואין פרשה זו כתובה כסדר, ואם כן מדוע. והאם יש שייכות בין הטא העגל לבין מצוות המשכן.
ב. 'ויקחו לי תרומה' – יש להבין הלשון 'ויקחו' ולא 'זיתנו', וכן הלשון 'לי' הוא פלא [ורש"י פירש 'לשמי' וגם זה צ"ב]. וגם הלשון 'תרומה'. ובכלל יש להבין מדוע היה נצרך שבני ישראל יביאו את התרומות למשכן [בפרט באותם התרומות שהוצרך דווקא מכל ישראל – 'העשיר לא ירבה והדל לא ימעט']. ומדוע לא יביאו העשירים לבדם, או משה רבינו בעצמו, או שיבוא בדרך נס.

ג. 'זהב וכסף ונחושת וכו' – מדוע הוצרכו כל הדברים האלו, ומדוע דווקא הדברים הללו, ומפני מה בכלל הוצרך המשכן להיבנות מכל כך הרבה עשירות?

ד. 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' – מה ההבדל בין 'משכן' ל'מקדש', ומדוע נוקט הכתוב לפעמים לשון זה ולפעמים לשון זה.
ה. 'ושכנתי בתוכם' – היה לו לכתוב 'בתוכו', ומדוע נכתב 'בתוכם'.

ביאור הפשט

א. לדברי רש"י (בפרשת כי תשא) כל הפרשה הזאת נכתבה לאחר הטא העגל, וכנראה כדי לחפות על קלונם לא נכתב כסדר, אלא נכתב פרשת העגל כבדרך אגב בתוך כל הדברים בין הציווי לעשייה. אמנם לדברי הרמב"ן הכל נכתב כסדר, ובתהילה היה הציווי על מלאכת המשכן (בפרשת תרומה ותצוה), ואחר כך הטא בעגל והיה צריך

לפעול עליהם רחמים וכפרה (בפרשת כי תשא) ורק לאחר שסיים לפעול זאת היה יכול לקיים בפועל את מלאכת המשכן (בפרשת ויקהל פקודי).
ב. הרמב"ן מבאר לפי דרכו, שהמשכן הוא המשך לקבלת התורה, שכאשר קבלו ישראל על עצמם את התורה, ונעשה החיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל, ראוי שישכון ביניהם להמשיך את אשר התגלה והתהיל בקבלת התורה. אמנם לפי דברי רש"י צריך לומר שהמשכן הוא תיקון לחטא העגל [וכמבואר במדרש תנחומא], וכל הצורך לעשות משכן התעורר רק לאחר הטא העגל, ובלעדיו לא היה צורך לזה. ולהלן יתבאר העניין, ועל פי זה יתבאר גם כן הלשונות 'ויקחו' 'לי' 'תרומה'.

ג. החילוק בין 'משכן' ל'מקדש' מבואר באור החיים הקדוש, שעיקר המצווה הוא לעשות 'בית המקדש' שהוא דבר קבוע, אלא שבתהילה עד שיגיעו אל המנוחה והנחלה נצטוו לעשות בינתיים 'משכן' שהוא אוהל שאינו קבוע אלא הולך ממקום למקום. ואחר שכבר היה בית המקדש קבוע אסור לעשות 'משכן'. ועדיין יש להבין החילוק ביניהם, ומה נעשה עתה בעת הגלות שאין בידנו לא מקדש ולא משכן.

ד. 'ושכנתי בתוכם' – הלשון 'בתוכם' לדברי הרמב"ן הכוונה בתוך המשכן ו'כסא הכבוד' שבו, או בתוך המשכן והכלים. ובאור החיים הקדוש מבאר ש'בתוכם' סובב על עם ישראל, והיה בזה ציווי להעמיד המשכן באמצע בין מחנות ישראל, שבוה נמצא שהשראת השכינה היא 'באמצעיתם' ובתוכם [והוא מחמת שראו ישראל (בקבלת התורה) את מחנות המלאכים ונתעורר בהם חשק לזה, ועל ידי זה כך זכו לזה].

ביאור הפנימיות

פנימיות העניין מתבאר בספרי הפנימיות, החל מדברי הזוהר הקדוש – שמאריך בפרשה זו לבאר עניין בית הכנסת ותפילת הציבור, וכן בספר 'קדושת לוי' ושאר ספרי החסידות, ולעובדא ולמעשה בספר 'ליקוטי הלכות' (השכמת הבוקר א, תפילת המנחה ז, ועוד).

* * *

וביאור העניין הוא כך:

כפי שנתבאר במאמרים הקודמים (בפרשיות יתרו ומשפטים) – התכלית של קבלת התורה אינו כדי לפרוש מהעולם ולהיות כמלאכים, אלא אדרבה, התכלית היא שהתורה תיכנס לתוך העולם ותתן בידנו כח להיות 'אדם', דהיינו מישהו שהוא בתוך העולם ויש בכוחו להמתיק ולבטל את הדינים וההסתרה, ולגלות איך השם יתברך נמצא בכל מקום ובכל דבר שיש בעולם [וכפי שהתבאר שם בהרחבה].

פעולה זאת נקראת 'יהוד קודשא בריך הוא ושכינתיה', כלומר יהוד בין הגילוי של הקב"ה כפי שהוא מתגלה בעולמות העליונים, לבין השכינה של הקב"ה כפי שהוא שוכן ומלוכש בזה העולם. כי רק על ידי הפרטים שיש בעולם: דומם, צומח, חי, ומדבר, וכל היסודות שיש

בעולם: איש, רוח, מים, עפר, וכל המידות שיש בעולם: אהבה, יראה, התפעלות, אמונה ועוד – אנו יכולים לקבל 'השגה' איך להכיר את השם יתברך באופן מוחשי ונרגש ולא באופן מופשט ובלתי נתפס.

ובהדגשה ברורה: היחוד הזה הוא בהכרח מלמעלה למטה ולא מלמטה למעלה. כלומר, כאשר רוצים ליחד דבר עליון ודבר תחתון – יכולים לעשות זאת בשתי תנועות; או להעלות את התחתון אל העליון, או להוריד את העליון אל התחתון. וממילא לענייננו: במושכל ראשון נראה שכדי להתייחד עם הקב"ה, צריכים 'לעלות' אליו (כמו התנועה של המלאכים שהם 'רצוא ושוב' לכיוון מעלה), אך האמת היא להיפך, כי אם אנו עולים אליו – אין זה 'שכינה', כי כבר אינו מתלכש בזה העולם. אלא היחוד הוא כביכול 'להוריד' אותו אלינו, ולגלות איך שהוא 'שוכן' כאן ממש בזה העולם [עניין זה מבואר בדרך נפלא בזוה"ק פרשת יתרו (דף פו.)] שמבאר איך כל הספירות העליונות תאבים אל הספירה התחתונה שהיא המלכות, עיין שם 'זכבוד אלקים הסתר דבר'.

נמצא לפי זה שכל מהות קבלת התורה, הוא לעשות 'משכן', דהיינו לגלות בחוש כיצד השם יתברך 'שוכן' ונמצא ומתגלה כאן בעולם הזה. וכפי המשל הידוע בדברי חז"ל 'למך שהייתה לו בת יחידה, והשיאה לאוחבו, וכשרצה ליטלה עמו אמר לו: ליקח ממך איני יכול, ליפרד ממנה איני יכול, אלא בקשה אחת יש לי ממך, עשה לי קיטון אחד ואדור ביניכם'. כלומר, התורה היא 'בתו' של הקב"ה, דהיינו החלק ה'נולד' ממנו שהוא 'שכינתו' כביכול, והוא מבקש מאתנו שכשאנו לוקחים אתנו את התורה, נפעל שגם הוא בעצמו יתגלה בכל מקום שאנו הולכים, ודו"ק.

ובעצם לא היה צריך לבנות משכן בשביל כך, אלא עצם מציאות התורה הביאה את הגילוי הזה, וכפי שהיה בלוחות הראשונות שהיו כביכול 'לוחות אבנים' אבל 'כתובות באצבע אלוקים', וכל מי שראה אותם, ראה מיד ובהושג כיצד בתוך כל דבר גשמי מאיר גילוי אורו יתברך. ובזה בטלה זוהמתו, ונתבטלו כוחות ההסתרה, והיה להם 'חירות' מכל הקליפות וכוחות הרע המסתירות את האמת.

אלא, שבחטא העגל נפלו מהדרגה הזאת, וחזרו לשלוט הזוהמה וכוחות ההסתרה והרע, וכבר לא היה אפשר לגלות הדבר על ידי התורה בעצמה ועל ידי הלוחות, ולכן הם נשתברו. ואחר שביקש משה רחמים, פעל שיהיה אפשר לגלות זאת מחדש בגילוי של 'משכן', שאינו מגרש לגמרי את החושך וההסתרה, אבל הוא מגלה את האמת למי שרואה אותו.

ולכן הוצרך המשכן להיבנות על ידי ישראל בעצמם, כי אמנם נתבאר שפעולת 'היחוד' הוא מלמעלה למטה, אבל אינו יכול להיות

אלא על ידי 'אתערותא דלתתא', דהיינו על ידי גילוי רצון וחשק מצד התחתון שרוצה שיתגלה אליו העליון. ולכן היו צריכים 'נדיבות לב' דהיינו חשק ורצון, והוצרכו לקחת דווקא את הדברים הגשמיים שהם זהב וכסף ונחושת, וכל כך הרבה עשירות – כי דווקא בדברים האלו שהם בעצמם כוחות ההסתרה והם גרמו את חטא העגל – צריך לגלות את ה'שכינה'.

והם בעצמם הכלים להשיג ולהכיר את השם יתברך, כי הרשימה הזאת כולל כל סוגי הגוונים והמדות שיש בעולם, שהם הכלים להשיג אלוקותו יתברך במוחש ובהבנה, שזה הכוונה 'ישכנתי בתוכם' בלשון רבים, דהיינו בתוך כל הדברים האלו, וממילא על ידי זה יתגלה איך אני שוכן בתוך כל אחד מישראל, בכל זמן ובכל מצב.

ובזה יתבאר הלשון 'זיקחו לי תרומה', שאמנם צריך שיהיה מצדם 'תרומה' דהיינו התעוררות של חשק וכיסופים אל היחוד הזה, אבל היחוד בעצמו הוא באופן של 'זיקחו לי' שיקחו אותי כביכול אליהם דהיינו מלמעלה למטה, וזה שפירש רש"י 'לשמו', כי השם מבטא את התגלות הדבר, שיהפוך מדבר מופשט לדבר שאפשר להכיר אותו (ראה ליקוטי הלכות, ברכות השחר, ג).

והנה התיקון השלם הוא 'בית המקדש' ששם מתגלה בשלימות אור הלוחות, ושם רואים בחוש איך השם יתברך נמצא בכל העולם, ולכן בית המקדש היה כח משיכה לכל העולם ואפילו לכל הגוים שראו בחוש מציאותו יתברך כביכול ואיך שהוא נמצא בכל מקום בעולם.

אמנם הדרך להגיע לזה הוא על ידי 'משכן', דהיינו שמתחילים לגלות אותו בדרך 'ארעי' בכל מקום שהולכים בו אפילו במדבר, עד שזוכים להגיע אל המנוחה ואל הנחלה שהוא ארץ ישראל ובונים את בית המקדש.

וגם בגלותנו, זה הדרך לזכות לבניין בית המקדש, על ידי שאנו עושים 'מקדש מעט' שהם בתי כנסיות ובתי מדרשות, ומגלים בהם ודרכם איך שהשם יתברך שוכן בינינו, וכן כל אחד בעצמו צריך לעשות 'בתוכו' משכן, ולגלות איך השם יתברך שוכן אצלו, וזאת על ידי הנקודות ה'טובות' שיש בו, כי כל טוב שיש בו הוא אור אלוקי, ועל ידי שמגלה זאת עושה אצלו משכן פרטי, ומתוך המשכנות הפרטיים של כל אחד נהיה 'משכן כללי' שהוא הכה של בית כנסת וציבור, ומתוך כל זה יתגלה לבסוף בית המקדש השלם.

ולכן המשכן נבנה מנדבתם של ישראל, כי הנדבה שכל אחד נתן זהב וכסף ונחושת וכו', הם הנקודות טובות שלו, שהתקבצו יחד ונעשה מהם משכן כללי, ומכל המשכנות הכלליים נבנה לבסוף בית המקדש, במהרה בימנו אמן.

זכויות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' לומדים בחבורה חבורת הליכה עם חניכי הישיבות ב"ב	לומדים בחבורה חבורת הליכה עם חניכי הישיבות ב"ב	יום שני בשעה: 7:40 בערב	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא במרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד ליקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות שיעורים מלווה מלכה ועוד	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כל')
בשורה טובה תדשן עצמם!!! אי"ה בקרב בית מדרש חדש למקורבים בבני-ברק!!				

עזרו לנו להגדיל את ההפצה!
ע"י תרומה במכשיר 'קהילות' חפשו: 'עלמא דאורייתא' תרמו וכתבו: עבור 'המקורבים' תזכו למצוות!

השיעורים הקבועים לשבת תרומה ולשבוע תצוה

יום	חודש א'	הדף הימני מסכת חולין	משנה ברורה עמוד היומי 'דרשו'	ליקוטי ח"ב מוהר"ן	ליקוטי הלכות חלק 1	העמוד היומי בזה"ק זוהר חדש
ז	ד	עד	חזרה	כד:	יז	עג.
א	ה	עה	שנו	כה.	יח	עג.
ב	ו	עו	שנה, א	כה:	יט	עד.
ג	ז	עז	שנו, ב-ג	כו.	כ	עד:
ד	ח	עח	שנה, א	כו:	כא	עה.
ה	ט	עט	שנה, א	כז.	כב	עה:
ו	י	פ	חזרה	כז:	כג	עו.
התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ב.						

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ב'.

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע

המשכן נבנה דייקא מנדבת בני ישראל אבל הוקם דייקא ע"י משה

הנה מבואר בתורה זו שע"י התפילות הצדיקים בונים את השכינה הקדושה בבחינת משכן, ועל כן צריך לקשר עצמו לצדיקים שהם בחי' משה משיח, כי רק הם יכולים לבנות משכן מהתפילות, ומבואר היסוד לעניין זה הוא פרשת המשכן.

ויסוד העניין שלמדנו מפר' המשכן, הוא שמצד אחד בניין המשכן הוא דייקא מהנדבה הפרטית שכל אחד מביא, ולולא זה לא היה שייך להיבנות המשכן, כי לא היה למשה רבינו את כל מה שצריך לבניית המשכן, וא"כ [בדרך הטבע] לא היה שייך להיבנות המשכן רק ע"י שכל אחד הביא את חלקו למשה, ולעומת זאת, אם היו מנסים לבנות את המשכן כל אחד לבד ממה שיש לו, גם לא היה שייך, ואפילו אם היו מתקבצים כולם יחד לבנות את המשכן מהנדבות של כולם, ג"כ אי אפשר כי לא היה אפשר שיעשה בניין המשכן רק דייקא ע"י משה רבינו, כי רק הוא היה לו כח להמשיך את השראת השכינה במשכן, כי כך הוא הסדר בתיקון השכינה שמוכרח שכל אחד יביא את חלקו ונדבתו ורצונו, ולעומת זאת גמר העניין לא יכול להיעשות רק ע"י הצדיק וזה שייך ג"כ למה שהגאולה תבוא ע"י תפילתנו, ובלי זה לא יכולה הגאולה לבוא, אבל מאידך אין די בתפילותינו אלא צריך ג"כ את חסדו יתברך כמבואר בסוף התורה, וזה ממש בחינה הנ"ל שמצד אחד מוכרח את הנדבה של כל אחד, ומצד שני אין די בזה והגמר צריך להיות ע"י משה שהוא בחי' אערתותא דלעילא כלפי ישראל, וכך הוא בכל בחינה בעבודת ד'.

המשכן עצמו עשוי מתפילות ישראל

ובאמת גם המשכן עצמו היה עשוי מתפילות ישראל וכמבואר בדברי מוהרנ"ת (הלכות נהלות הלכה ד אות ח): 'על בן כל משפחות ישראל בלם חנו סביב למשכן, פי המשכן הלק' ביניהם ובלם היה להם חלק במשכן, פי המשכן הוא בחינת כלל תפלת ישראל, כמבאר שם בהתורה הנ"ל, והמשכן נבנה מןמה וכן דברים פרימיים, פי יש בו משה קרשים וקרשים קריחים ועמודים

עבודת היום ||| פנינים על סדר סדר היום והתפילה

פרשת העקדה

אחר כך אומרים פר' העקדה, להזכיר את ה"ברית" שנכרתה עם אברהם אבינו, כפי שאומרים בתפילה שקודם העקדה (והוא מלשון ברכת זכרונות במוסף של ראש השנה) 'זכר לנו וכו' את ה"ברית" ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו בהר המוריה' וכו', כי עיקר הברית שנכרת עם אברהם אבינו לזכות לו ולדורות היה בעקדה וכמו שכתוב שם 'ען אשר עשית את הדבר הזה וכו' כי ברך אברך וארבה ארבה את זרעך' וכו', ועל כן קודם התפילה מזכירים דייקא את העקדה שהוא בחי' ברית כי התפילה היא ע"י בחי' ברית וכנ"ל.

ריבון העולמים

ואח"כ מזכירים בפרשות את הברית שנכרת עם כל אחד מהאבות, וכפי שאומרים 'אבל אנהנו עמך בני בריתך, זרע אברהם וכו' וזרע יצחק יחידך וכו' וזרע יעקב בחירך, אשרינו מה טוב חלקנו וכו', ובוזה מזכירים בפרשות את בחי' הברית של האבות, ומודים ומשבחים על חלקנו בזה, כל זה כדי לעורר את בחי' ברית קודם התפילה.

קרבנות

ואדנים וכו' וקראות ומיתרים ויריעות עליונות ותחתונות וקלעי הקצר וכו', וכל כלי המשכן שלחן ומנורה ומזבחות וכו'. וכל הפרטים שהיה בכל כלי, כגון כפתורים ופרחים וגביעים וכו' בהמנורה. ומסגרת של השלחן וקירותיו וקשותיו וכו' והכל באשר לכלל הם בחינת תפלת ישראל. פי יש משה וכןמה תפלות ישראל שמתחברין יחד ונעשה מהם בחינת קרש למשכן. ויש שנעשה מהם בחינת אדן למשכן וכו' וזה בחינת משפחות ישראל שסביב למשכן, פי כלל משפחה זאת הם בחינת חלק זה מהמשכן ומשפחה אחרת הם בכחינת פרט אחר מהמשכן. והעקר הוא התפלה שהיא עקר בחינת בנין המשכן כנ"ל. וכל אחד פפי תפלותיו בן הוא נשרש במשפחות ישראל שהם בחינת כלל המשכן וכליו וכנ"ל, עכ"ל. כי עיקר המשכן הוא מנדבת הלב שהיא ג"כ בחי' תפילה, וכמו"כ כמובן שעיקר השראת השכינה היא דייקא ע"י התפילות שהתפללו ישראל.

ארון שולחן ומנורה הוא בחי' ברית צדקה ותורה

והנה הכלים העיקריים שהיו במשכן היו הארון והשולחן והמנורה וכו' המזכה הוא מקום ההקדבה, אבל כלים מצד עצם צורת המשכן לכאן הם כלים הנ"ל, ויש לבאר שזה כמגד ג' התיקונים המבוארים בתורה, ברית, תורה, וצדקה שהיא תיקון המושפט, שע"י תיקונים אלו נשלמת התפילה שהיא בחי' המשכן וכנ"ל, כי הארון הוא בחי' ברית, וכמו שהוא נקרא "ארון הברית", וכן היה שם כרובים שהם בחי' ייחוד של עמ"י עם השי"ת שזה שלימות בחי' ברית כידוע; שולחן הוא בחי' צדקה, כי שולחן הוא בחי' עשירות, בבחי' שולחן מלכים, כמובא, ועיקר תיקון העשירות הוא בבחינת צדקה ונגם האכילה היא בחי' תיקון המשפט כמבואר בדברי מוהרנ"ת (בהל' נהלות ה"ד אות כ), ולחם הפנים שעל השולחן הוא שורש תיקון האכילה; והמנורה היא בחי' תורה כידוע, וזהו בחי' התורה שבאה בתוך התפילה והיא משלימה את התפילה וכמבואר בפנים וייתכן באופן נוסף שהארון הוא בחי' תורה, כי הוא כנגד תורה שבכתב כידוע, ומנורה היא בחי' ברית כי עיקר הברית נכרתה עם ישראל על תורה שבעל פה (כמובא בגיטין ס ע"ב), וע"כ המנורה שהיא כנגד תורה שבעל פה היא בבחי' ברית.

ואחר כך אומרים את פרשיות הקרבנות, כי הקרבנות הם בבחי' ברית, כידוע שעניין הברית הוא בחי' 'אחיד בשמיא וארעא', היינו לקשר את בחי' שמיא גם לדברים הארציים והגשמיים, ועניין זה מתגלה ביותר בעניין הקרבן, שזוקחים בחי' בהמה שהוא תכלית הגשמיות ומעלים אותה לקרבן שע"יז היא נחפכת לתכלית הרוחניות, נמצא שעניין הקרבנות מתגלה בו ביותר בחי' ברית, ועל כן עוסקים בפר' הקרבנות קודם התפילה.

תמיד וקטורת

ובפרשות עניין התמיד והקטורת הוא בחי' הברית, בחי' ברית תתאה וברית עילאה, כי שלימות בחי' הברית הוא שיהיה האדם דבוק בהשי"ת הן בעלייה והן בירידה, מצד אחד לעלות מדרגא לדרגא ולהתקדם כל הזמן ולא להסתפק במה שכבר זכה לאיזה דרגא, ולעומת זאת גם בירידה יעשה מה שיכול לעשות כמצבו ומקומו וכמבואר בליקו"מ סי' ו' ויעו"י בליקו"מ תניינא סי' פו שזה בחי' תיקון הברית, ושני בחינות אלו הוא בחי' תמיד וקטורת, כי תמיד הוא בחי' ההתקדמות כסדר מיום ליום (בחי' העבודה התמידית), וקטורת הוא בחי' הירידה כדי לברר את הניצוצות (כידוע וכמובא, והאריך בזה מוהרנ"ת בהל' חלוקת שותפין הלכה ה' בדברים מתוקים ונפלאים), א"כ מובן בזה שבחי' תמיד וקטורת הוא שלימות בחי' ברית, שהוא עבודת ה' הן בעלייה, להתקדם בתמידות ולעלות מדרגא לדרגא, והן בירידה, להתחזק במה שיכול לברר וע"יז את כל הניצוצות.

וזה מה שמסיימים אחר פר' הקמורת בפסוקים ד' צבקות עמנו וכו' אשרי אדם בוטח בך, ד' הושיעה וכו', כי זה עיקר העבודה וההארה של בחי' קמורת, לידע שהשי"ת תמיד עמנו, גם בעת ירידה וקושי, ועלינו לבטוח בישועתו ולהתפלל אליו כי הוא בוודאי עמנו ויעננו ביום קראנו.

איזהו מקומן וברייתא דרבי ישמעאל

ואחר כך אומרים איזהו מקומן זה בחי' כל סוגי הקרבנות, כי בחי' ברית הוא למצוא את דרך העבודת ה' בכל מקום ובכל זמן לפי מה שמתאים אז, כי לפעמים צריך לעסוק בתודה והודאה, שזה בחי' קרבן תודה, ופעמים בתשובה שזה בחי' קרבן הטאת, ופעמים בבחי' ביטול להשי"ת שזה בחי' קרבן עולה, ופעמים בקדושת האכילה ודברים הגשמיים שזה בחי' קרבן שלמים, וכן כל שאר הקרבנות הם כל מיני בחינות בעבודת ה', וזהו שלימות בחי' ברית לעבוד את השי"ת בכל מקום ובכל זמן לפי הנקודה המיוחדת והשייכת ללבו באותו עת, וזהו ג"כ בחי' ברייתא דרבי ישמעאל שהם י"ג מידות שהתורה נדרשת בהם, היינו י"ג פנים ודרכים של עבודת ה', ועיקר עבודת האדם הוא למצוא תמיד את הבחי' של העבודה שמתאימה לנפשו אז, וזהו שלימות בחי' תיקון הברית וכן מבואר בליקו"מ סי' כז ששלימות בחי' תיקון הברית הוא בבחי' י"ג מידות שהתורה נדרשת בהם, וע"כ הוא הכנה לתפילה שהיא ע"י בחי' ברית וכנ"ל.

פסוקי דזמרה

ואחר כך מתחילים לשבח ולהודות ולהלל להשי"ת בפסוקי דזמרה, שהם בחי' שבהו של מקום שזה עיקר ההכנה לתפילה, וכמבואר בפנים, וכמו שנתבאר בדברי מוהר"נ"ת שהבואר לעיל, וכןמבואר ברי"ף בפ"ה דברכות שבחי' פסוקי דזמרה הוא בחי' שבהו של מקום שקודם לתפילה, כי עיקר הכה להתפלל ולבקש הוא ע"י ההודאה על חסדי ד' שבוה רואים שהתפילה יש לה כח לפעול,

הודו

וזה מה שמתחילים 'הודו לד', קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותי, שירו לו זמרו לו שיהו בכל נפלאותי, כי צריך להודות לה' ולהתבונן בעוצם חסדיו עד אין סוף, 'התהללו בשם קדשו וכו' דרשו ד' ועונו בקשו פניו תמיד' וכו' כי זה עיקר בחי' ברית לבקש פני ד' תמיד להיות קרוב אליו יתברך בכל מקום ובכל זמן.

ואז מזכירים את שורש הברית שהוא הברית עם האבות, 'זרע ישראל עבדו וכו' זכרו לעולם בריתו וכו' אשר כרת את אברהם וכו' לישראל ברית עולם' וכו', ושוב מזכיר את כל החסדים שעשה השי"ת עמנו 'בהיותם מתי מספר וכו' לא הניח לאיש לעשקם' וכו' וע"כ 'שירו לד' כל הארץ' וכו' וכל המשך הפסוקים שכולם עוסקים בעוצם גדולת ד' ועוצם חסדיו ואהבתו לישראל שכל זה הוא בחי' ברית וכנ"ל, ותוך כדי מעורר לבקש על להבא, 'זאמרו הושיענו אלקי ישענו' וכו', כי ע"י שרואים עוצם החסד שעשה השי"ת עמנו מתעוררים לאמונה בכח התפילה וע"כ מתחילים להתפלל 'ואע"פ שבכללות פסוקי דזמרה הם בחי' שבה שקודם התפילה, מ"מ יש בהם גם קצת פסוקי בקשה כי כל בחינה כלולה מכל הבחינות וכדלעיל'.

וכך הוא כל המשך הפסוקים 'ברוך ד' אלקי ישראל וכו' רוממו ד' אלקינו וכו', אתה ד' לא תכלא רחמיך וכו' זכר רחמיך' וכו', כי מתעוררים להאמין בכח התפילה וכנ"ל, וזהו 'זנו עז לאלקים', כי ישראל בתפילתם נותנים כח למעלה כביכול, כי השפע מוכרח לירד דייקא ע"י התפילה, וכך כל שאר המשך הפסוקים הכל טובב והולך על דרך זה, עד שמסיים 'אשרי העם שככה לו ואני בחסדך בטחתי וכו' אשריה לד' כי גמל עלי'.

מזמור שיר הנוכת הבית

ואחר כך 'מזמור שיר הנוכת הבית', כי זה עיקר ההודאה בעת הנוכת הבית, בחי' בניין בית המקדש שהוא עשוי מכל התפילות, וע"ז מודים 'ארוממך ד' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי וכו' חיותני מירדי בור', שניצלנו מקליפת עשו שכופר בכח התפילה, וזכינו לידע מכה התפילה ולהאמין בה ועי"ז זכינו להתפלל עד שנשלם בניין בית המקדש, וזהו בחי' שיר הנוכת הבית, ומזכירים מזמור זה בכל יום להודות להשי"ת על שזכינו להכיר בחסדי ד' כמו שמאריכים בכל הפסוקים הקודמים, וזכינו להינצל מהאויב הגדול שהוא עשו ועמלק שמחליש את האמונה בכח התפילה, ואחר שזכינו לצאת מזה זכינו להינצל מה'בור' הזה מודים על זה בהודאה מיוחדת.

אמנם מדגישים שצריך להינצל ג"כ מהטעות השנייה שלא נחשוב שאי"צ להתפלל עוד כי 'זאני אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם', אבל ד' ברצונך העמדת להררי עון, הסתרת פניך הייתי נבהל', ועל כן צריך להמשיך ולהרבות בתפילה ולא להרפות כלל מהתפילה ח"ו, וע"ז מבקשים ואומרים 'אליך ד' אקרא וכו' שמע ד' והנני' שהוא גם כעין הבטחה שנמשיך לקרוא להשי"ת, וגם תפילה ע"ז עצמו שנזכה להמשיך לקרוא ולהתפלל אליו יתברך, 'למען יזמרך כבוד ולא ידום, ד' אלקי לעולם אודך'.



אחי היקר!

עד מתי נחכה למשיח --- בשביל ללמוד זוהר ? ? ?
הגיע הזמן שנבין --- לימוד הזוהר מביא את המשיח !!!

כותב הזוהר הקדוש (פרשת נשא, קכו): "ומשום ש'עתידי'ם ישאל לטעם מעץ החיים, שהוא ספר הזוהר הזה, יצאו בו מהגלות ב'ר'חמים' !!

רכוש לך עוד היום את ספר הזוהר הקדוש עם הפירוש הנפלא 'מתוק מדבש'! משלוח חינם עד הבית! וכן ניתן להזמין את כל ספרי בעל 'מתוק מדבש'.

ע"י נציג אישי: 054-848-73-17

קו ז'נכי הישיבות - ברסלב' בני התורה המקורבים
לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א
077-31-40-331

1	שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
2	שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבצו'.
3	שלוחה: 3	לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים.
4	שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחת 'הליכה עם תורה' - 'חבורת תמימי דרך'. 4 - למענה וייעוץ.
5	שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
6	שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב. 4/5 - שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 - שיחות ומכתבי מוהר"א"ש. 7 - הזוה"ק בלשה"ק. 8 - דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
7	שלוחה: 7	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברותות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
8	שלוחה: 8	1 - קוי תוכן נוספים (מרבזיית: ברסלב \ פנימיות התורה \ האמונה). 2 - שירי ברסלב. 3/4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'דרשו'. 6 - תיקון הכללי בניגון.
9	שלוחה: 9	1 - שידור חי.
0	שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות.

הסתלקותו באומן

בשלוש שנותיו האחרונות של רבנו היה הולה מאד במהלת השחפת שממנה נסתלק.¹

בהודש אייר של שנת תק"ע פרצה שריפה בברסלב ונשרף גם ביתו של רבנו, ובאותו שבוע עקר רבנו את דירתו לאומן, שב ישב במשך כחצי שנה.² מוהרנ"ת מספר שמשיחות שנשמעו מפיו זמן רב קודם נסיעה זו היה ניכר שתכלית נסיעתו לאומן היא כדי להיקבר בבית הקברות ששם, ושיש לו בזה כוונות גדולות. וכבר בשנת תקס"ב כאשר נסע מזלאטיפולי לברסלב עברו דרך העיר אומן, וכאשר ראו את בית הקברות ששם נענה רבנו ואמר: 'כמה נאה ויפה לשכב על בית החיים הזה! ומהו אנו רואים שכבר כמה שנים מקודם עלתה זאת במחשבה, ונדוע לו שמקום מנוחתו יהיה באומן'.³

ומחלון ביתו באומן היה נראה בית הקברות ששם, ופעם אמר לאיש שיהו: 'אינן אתם יודעים גדול יקרת מעלת קדושת זה הבית החיים דפה, כי הוא יקר וקדוש מאד'.

ז'כן כמה וכמה פעמים היה מדבר עם כמה אנשים, והפליג מאד בשבח הבית החיים של אומן, כי מונחים שם כמה קדושים אלפים ורבבות, כי שם היתה ההריגה הגדולה בעת הבריחה שנהרגו שם אלפים ורבבות נפשות קדושים מישראל, והיה שם קידוש השם הרבה מאד.⁴ וכמה פעמים אמר בפירוש לפני ולפני עוד כמה אנשים שמוב לפניו לשכב שם, מחמת שהיה שם קידוש השם הרבה מאד. ואחר כך נתקיימו דבריו כולם ונסתלק באומן וכו', אז המה ראו כן תמהו והבינו כולם שכל עקר ביאתו לאומן היה בשביל להסתלק שם, כאשר נשמע מפיו בפירוש כמה פעמים.⁵

מוהרנ"ת מספר עוד שכפי המובן מדבריו העסק העיקרי שבשבילו בא לאומן הוא לצורך תיקון נשמות הצריכות תיקון, ושם באומן הוא המקום המוכן לו לעסוק בתיקונם, ועבור זה הוא צריך להסתלק מן העולם. כבר בדרך לאומן סיפר למוהרנ"ת סיפור על הבעל שם טוב שהגיע למקום שהיו בו נשמות מזה שלוש מאות שנה שלא היתה להם עלייה, וציפו לאיש שיוכל לתקנם, וכאשר בא לשם הבעל שם טוב לתקנם כמעט הוכרח להסתלק מן העולם לשם כך, עד שניצל על ידי איזה מעשה.

וביום שני דחול המועד סוכות יום אחד קודם הסתלקותו הזכיר רבנו למוהרנ"ת את המעשה שסיפר לו מהבעל שם טוב, וענה ואמר לו: 'זה זמן רב שהסתכלו עלי לתפסני לכאן. שוב ענה ואמר: לא אלפים נשמות יש כאן כי אם רבבות רבבות'.⁶

¹ חיי מוהר"ן אות ריה.

² חיי מוהר"ן קפה.

³ חיי מוהר"ן ריו, על פי מה שמע מהאיש שליווה אותו בנסיעתו לברסלב.

⁴ העיר אומן שוכנת על הדרך הראשית בין קייב לאודסה, בשנת תקכ"ח התחולל שם טבח נורא ביהודים על ידי הצורר אווואן גאנטע ימ"ש, אלפי יהודים התכנסו בבית הכנסת והוצע להם להמיר את דתם בתמורה להצלתם, אולם אף אחד לא נענה לפיתוי, וכולם נהרגו על קידוש ה' במיתות משונות במשך שלושה ימים ו-ח תמוה, למעט מספר יהודים שהתחבאו מבעוד מועד במערה, ולאחר הטבח הביאו לקבורה את כל החללים בבית הקברות העתיק של אומן, אחד מהם ששמו רבי דוד הוזן קשר קינה ומספד על הנהרגים, וסיפר שמנין ההרגים הגיעו לכשלושים אלף איש (על פי 'באש ובמים' פרק כ).

⁵ חיי מוהר"ן שם.

⁶ חיי מוהר"ן קצ-קצא.

כפי המבואר בחיי מוהר"ן אות קנא, ענין זה של תפקידו של רבנו לעסוק בתיקון נשמות ישראל בהיקף גדול מאד נתגלה בקיין של שנת תקס"ו לאחר פטירת בנו התינוק שלמה

ואגב, בענין עסקו של רבנו בתיקון נשמות שבאו אליו, ישנו סיפור נורא שסיפר רבי אברהם ברבי נחמן ז"ל ששמעו מפי רבי יהואל מענדיל ששמע זאת מפי בעל המעשה רבי שמואל יצחק מטשערין (היה אחד מתלמידיו המופלגים של רבנו), שלילה אחד היה רבנו בברסלב בחדרו והיה חדרו ריק מאדם והבית היה נעול ורק רבי שמואל יצחק היה בבית, ולפתע שמע קול רעש מהחיד מהחדר של רבנו כאילו יוצא מכמה אלפי אנשים בבית אחת, ונפל על רבי שמואל יצחק פחד גדול מקול הרעש הזה עד שנפל ממטתו לארץ, ואחר כך פחד לזוז עד ששקט הרעש, ואז יצא החוצה ונתעכב שם עד שהאיר היום, ונתיירא מלשאול אחר כך את רבנו על פשר הרעש כי ידע שאין רצונו שישאל על זה.⁷

על ימיו האחרונים וסדר פטירתו המופלא של רבנו מספר מוהרנ"ת באורך בספרו 'ימי מוהרנ"ת', עיין שם. נסתלק לבית עולמו ביום שלישי ד' דסוכות י"ח תשרי תקע"א, ונקבר ביום רביעי בבית הקברות שבאומן כפי שהביע את רצונו בחייו להיקבר שם, ושבביל זה היה העיקר שבא לאומן הצי שנה קדם הסתלקותו, והשם יתברך עזרו ורצון יראוי יעשה. ויבוא בשלום וינח על משכבותיו בשלום, כי שם המקום המוכן לו מששת ימי בראשית לעסוק בתיקון העולם לדורות לכל מי שיבוא אליו לשם ויאמר העשרה קפיטל תהלים היודעים אצלנו (אשר נדפסו כבר כמה פעמים) כאשר הכטיה בחיים חיותו, אשרי הזוכה לזה.⁸

עלון 'המקורבים'

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון

פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72

או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לתרום \ להזמין את הגליון עד לביתכם דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושהיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדוים, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

אפרים, שאז גילה רבנו את התורה הידועה הנקראת 'בעל השדה' (ליקושי מוהר"ן קמא סה) שמדברת על ענין זה, ושם אומר בין היתר: 'ומי שרוצה להגור מתניו, להכניס עצמו להיות הוא הבעל השדה, צריך להיות איש אפור ותקוף, וגיבור חיל, וחכם, וצדיק גדול מאד. כי צריך להיות אדם גדול ומופלג במעלה מאד. ויש אחד שאינו יכול לגמר הענין כי אם עם מיתתו. ואפילו לזה צריך להיות גדול מאד, כי יש כמה וכמה גדולים שאפילו עם מיתתם לא יועילו'.

וכתב מוהרנ"ת (חיי מוהר"ן קי): 'בסוף ימיו שאז נעשה בעל השדה, שאז באו אליו לאלפים ולרבבות בלי שיעור בשביל תיקון, כי בזה היה עוסק ביותר, לתקן נשמות המתים ונשמות ערטילאין שעדיין לא נכנסו בגוף כלל וכו', כמבואר במקום אחר'.

⁷ כוכבי אור אנשי מוהר"ן אות י, שיהות וסיפורים אות ו.

⁸ ימי מוהרנ"ת א, סו.

נעשה ונשמע

האם אתה קשור לתורה – כל הזמן, או רק לפעמים?

מהחיים הפוליטיים אפשר לקחת פסק זמן, אבל מ'החיים' בעצמם לא. כמו כן להבדיל, מ'עשייה רוחנית' אפשר לקחת פסק זמן, אבל מ'התורה' – בלתי אפשרי, וגם אין צורך.

* * *

במבט ראשון לא שייך להיות קשור כל הזמן, כי בשביל להיות קשור לתורה – צריך 'לעשות' משהו; ללמוד תורה, לקיים איזה מצוה, או לפחות להימנע מעבירה העומדת לפתחך. אבל כשאתה לא עושה אף אחד מכל אלו – איזה שייכות יש לך? אז אתה מנותק.

השאלה היא, כיצד ייתכן שקבלנו תורה שהיא החיים, כפי שמעיד הפסוק 'כי הוא חיך', וכפי שאנו אומרים בשם ומלכות 'כי הם היינו', ולמעשה, ישנם זמנים בהם אין לנו אפשרות חיבור אליה. האם ייתכן שנגזר עלינו להפסיק את החיים מידי פעם..!?

ניחא אם היינו אומרים, שבזמן בחירה ברע חלילה – אדם מתנתק מהתורה, ניתן להבין שיש בידנו בחירה אם להיות מחוברים 'כל הזמן' או חלילה לא. אבל אם גם בלי עבירות, רק עצם מציאות החיים שאינה מאפשרת התעסקות תמידית בעשייה תורנית ורוחנית, גורמת להתנתקות – כיצד הדבר ייתכן?

בהכרח אם כן, שאין הדבר כך. ויש בידנו אפשרות להישאר מחוברים לתורה, גם כאשר איננו 'עושים' שום דבר, ובזהירות נוסף, שמתוך אותו הכרח נוכל להבין שגם אם אדם בחר חלילה ברע, עדיין אין זה בהכרח הוא מתנתק מהתורה, שהרי עדיין לא נגזרה עליו מיתה, וניתוק מהתורה – פירושו ניתוק מהחיים.

* * *

ובכן, כיצד נשארים מחוברים לתורה, בכל זמן ומצב?

בשביל כך אמרנו 'נעשה ונשמע', ובה גילינו שאנו נישאר מחוברים לתורה בכל מצב ויהי מה – אם לא ב'עשייה' אז ב'שמיעה'.

כשאדם יכול, הוא צריך ליצור חיבור באופן 'אקטיבי', ולעסוק ב'נעשה'; ללמוד תורה או להחזיקה, לקיים מצוות או לקרב יהודים אל המצוות, לעסוק בחסד או במשאל ומתן באמונה, וכל כיוצא בזה. ובמקביל, לעמוד בנסיונות ולא ללכת אחרי תאוות ומידות רעות, ואף זה נחשב ל'עשייה' ולחיבור 'אקטיבי'.

וכשהוא אינו יכול, והרי לכל אחד יש זמנים שהוא אינו יכול – כאן החיבור הוא באופן 'פאסיבי', באופן של 'נשמע'. שמיעה בליבא תליא, ופירושה: רצון והשתוקקות, כאומר: אני רוצה מאד לקיים בכל רגע את כל המצוות, אלא שאינני יכול, והרצון בעצמו כבר יוצר את החיבור.

וכשגם זה בלתי אפשרי – יש עוד 'נשמע', שהיא אמונה תמימה. כאומר: אני מוכן לשמוע ולקבל שהתורה נמצאת כאן ובכל מקום, ושיש לי חיבור אליה. אני לא סותם את האוזניים, ולא אטום מלשמועי, אלא מוכן לקבל את האמת כפי שהיא.

והאמונה הזאת שייכת אפילו במצב של נפילה חלילה, גם אז עדיין אפשרי ומתבקש – להאמין שלא בגלל שסובבת את הפנים, או התורה ברהה מכאן, היא עדיין כאן וגם השם יתברך עדיין כאן, וגם אם קשה לך להסתכל אליהם, לפחות תאמין שהם כאן, ובה נשארת לפחות בחיים.

ובחרת בחיים.

**'החיזוק היומיומי'
קצר ולעניין!**

ראש חודש, משמח או מרגש

את מה אתה הוגג?

בדרך כלל ימים 'מוצלחים', או לפחות איזה 'סיום'; סיום מסכת, סיום שנה, או סיום תקופה.

וזה נכון, כי כל הימים טובים שיש לנו, הם בזמנים בהם היו דברים טובים – יציאת מצרים, קבלת התורה, ענני כבוד, נס הנוכה, ונס פורים; או בזמנים של 'סיום' – שבת קודש, שמיעה וכדומה.

* * *

אבל יש חג אחד, יוצא מן הכלל – ושמו 'ראש חודש'.

החג הזה אינו 'סיום' אלא התחלה, ואינו מבטא שום דבר מיוחד ומשמח. אדרבה, הוא חל דווקא ביום הכי חשוך של החודש, הזמן בו הירה מופיע בתחילת הלילה למשך זמן קצר בלבד ומיד נעלם, וגם כשהוא מופיע, הוא מופיע בנוכחות מאד קטנה חיוורת וחלשה. ואז, דווקא אז אנו הוגגים 'ראש חודש'.

הוגגים? לא בדיוק. יום רגיל לכל דבר; לימודים כרגיל ועסקים כרגיל [למעט נשים שאסורות במלאכות מסוימות], אבל כאמת זהו 'חג' לכל דבר, חג מדאורייתא. אסור להתענות בו, ויש מצוה לעשות בו סעודה, כשהשולחן ערוך מקדיש

לזה לא פחות מסימן שלם 'מצוה להרבות בסעודת ראש חודש' (אורה חיים סימן תיט, וסימנך 'תאכל יותר טוב').

אז מה פתאום לעשות חג כיום כזה, ואיזה מין חג הוא זה, בו ממשיכים הכל כרגיל, ורק צריכים להיזכר קודם השקיעה אם כבר עשינו סעודה או לא... [וגם זה אינו חובה, אלא מצוה].

קודם שנבין זאת, נשים לב שאכן החג הזה אינו אלא אצלנו, וכמו שאנו אומרים בתפילה 'ראשי חדשים לעמך נתת' וכן בהמשך 'כי בעמך ישראל בחרת מכל האומות, והוקי ראשי חדשים להם נתת'. הגוים אין להם בכלל 'חודשים', כי הם מונים לחמה. ואפילו היהודים מתוכם שמונים ללבנה ויש להם חודשים, אבל אין להם 'ראש חודש' וואם היו עושים ראש חודש, היו לבטח עושים את זה באמצע החודש, כשהלבנה בשלמותה ומראה לכאורה את שליטתה].

* * *

התשובה היא שיש 'שמחה' ויש 'התרגשות'.

אנחנו באמת כן הוגגים התחלות; ברית מילה, הלאקה, מסיבת סידור, מסיבת חומש, בר מצוה, והתונה. כל אלו מבטאים 'התחלה' של משהו חדש.

כשקורה מאורע טוב, אנו 'שמחים'. אם זה בלידת ילד, אם זה בהצלחה או ישועה כלשהי, ואם זה ב'סיום'. אבל כשמתחיל משהו חדש – אין שום סיבה 'לשמחה', אבל יש בהחלט סיבה להתרגש, כי מתחיל כאן תהליך חדש, וזה מעורר התרגשות.

בראש חודש אנחנו 'מתרגשים' מהתהליך החדש אליו אנו נכנסים. המרגש ביותר עבורנו הוא לראות את הירח 'מתחיל' תהליך חדש. הוא לא גדול ולא עוצמתי, הוא קטן מאד אבל הוא 'מתחיל', וזה מאד מרגש.

בשביל ההתרגשות הזאת איננו נדרשים לעצור את החיים, אדרבה, השמחה היא על החיים בעצמם ועל התהליכים שאנו זוכים 'להלך' בתוכם. כשיש 'שמחה' – עוצרים את החיים, כשיש 'התרגשות' זה הזמן הטוב ביותר להתחיל ללכת ולא לעצור.

אבל את ההליכה הזאת תעשה בצעדים יותר עליוזים, שיבטאו התרגשות והתחלה מיוחדת. ולכן תציין את זה עם סעודה, סעודה שתדגיש שהחיים שלנו הם תהליך, תהליך בו אנו מתקדמים ומולידים פירות, לא כמו גוים שאצלם אין תהליך ולא התקדמות לשום מקום, כהיום כן אתמול וכן מחר.

ומהחג הזה, אנו שואבים כוחות, לעשות מכל יום 'חג' – חג של התחדשות והתחלה חדשה.

אדר ראשון – מי הוא?

אתה מרגיש קטן?

בשביל זה יש חודר אדר ראשון, ופורים קטן!

* * *

אם נסתכל במראה, וטוב שאנחנו לא עושים את זה – נרגיש כל כך 'קטנים'. כשאנחנו לומדים בספרי הקודש מה צריך לעשות, וכשאנחנו קוראים על הדורות הקודמים, או רואים אנשים גדולים של הדור הזה – ומנסים לשים את התמונה הזאת במקביל לתמונה שלנו – זה מאד מעליב ומביך...

עזבו, למה להשוות לדור קודם ו/או לאנשים גדולים. אנחנו בעצמנו; אם נשווה את מה שאנחנו 'רוצים' לעשות ולהיות, לבין מה שקורה בשטח – התמונה מאד עגומה.

ולכן, ההגדרה הכי מוחשית לתחושה שלנו באותו רגע, ולתחושה הכללית שמלווה אותנו כמעט יום יום ושעה שעה – הוא 'קטן'. כן, זה מה שאני, קטנצ'יק כזה, עוד איזה בריה עלומה בעולם הגדול, משהו קטן כזה שלא מצליח לתפוס כותרות, וליצור התעניינות.

נלווית לזה תחושת ספק: האם אני באמת קיים? האם אני מבטא מציאות כלשהי? בכבוד

הארץ של הדברים האמיתיים' אני מופיע בכלל? יש מישהו שמתייחס אל קיומי? האם יש נפקא מינה למאן-דהו אם אני קיים או לא?

* * *

אם ניכנסם לנעליו של חודש 'אדר ראשון' – זה מה שהוא מרגיש...

עוף מוזר כזה, כבר לא 'שכמ' אבל עוד לא 'אדר' האמיתי... עוד לא רואים את הצבעים, לא שומעים את הרעש, ולא מרגישים את הצליל הצהול – של חודש אדר 'האמיתי'... בקיצור: משהו לא ברור.

וכשהוא מסתכל על עצמו, הוא מרגיש מאד קטן. כל מה שהוא מצליח להגיש, זה בסך הכל איזה פורים כזה 'קטן'... והוא שואל את עצמו: האם אני מעניין מישהו, האם אכפת למישהו אם אני קיים, ואולי בכלל אני רק מפריע? אולי בלעדי היו מרגישים יותר טוב, והיו מדלגים ישירות אל הפורים הגדול, בהתרגשות ובשמחה...

וכאן בדיוק נמצאת הבשורה עבורנו. התורה הקדושה לוקחת את החודש החשוב ביותר, השמחה ביותר, המשמעותי ביותר, החודש 'הגדול' ביותר – ומצמידה לו 'תאום'; לתאום שלו גם קוראים חודש 'אדר', וגם בו יש 'פורים', אלא שהוא 'קטן'. וכעת באה ההודעה הדרמטית של התורה 'אין בין אדר

הראשון לאדר השני, הוי' מ... (המצוות המעשיות) (מגילה פ"א) – כלומר, מבחינה מהותית אין שום חילוק ביניהם, והם ממש ממש אותו דבר.

ההודעה הזו מיועדת עבורנו, האנשים 'הקטנים' שעומדים מבווישים בצד, ומשתדלים שלא 'לבלוט' ושלא 'להפריע' לדברים הגדולים, כמה שפחות 'להרום' את התפאורה. ופתאום, פונים אלינו ואומרים: אתה רואה את האנשים 'הגדולים'? ואתה רואה את עצמך 'הקטן'? אז תדע ש'אין בין'. אותו דבר בדיוק. למה? ככה? כ'שתגדל' תבין...

* * *

ישורה לסיום: מתי הזמן שבו 'הקטן' הכי תופס מקום? בחודש לפני הבר מצוה!

הוא עדיין קטן, אבל כולם מתרגשים אתו! למה? כי עוד רגע הוא נהיה גדול. בחודש אדר א' אנו עומדים באותו מקום בדיוק. אנו 'קטנים', אבל עוד רגע מגיעים לחודש השלש-עשרה, שהוא זמן הגדלות,

ואז בעז'ה נהפוך לגדולים כאמת וכלומר, נדע כמה אנחנו גדולים, ועל כך בהזדמנות בעז'ה...].

ההתבודדות משפיעה על העירוב?

מתבודדים, כדי לבדוק האם לא נשאר בית סאתיים שלא משתמשים בו מידי פעם. הוא הגיע תוך כמה דקות והראה את השטח שבו נכנסים, מקטע זה עד קטע זה נכנסים בכל מקום, גם אם אתה לא עובר בו, תוכל למצוא כסאות והפצלים, שרואים שאנשים ישבו שם, והם בוחרים בדווקא את המקומות האלו, אך הוא הוסיף שבאזורים שיש קוצים צפופים, גם הם לא נכנסים, אלא שבאזור זה יש כל כמה מטרים מקום קצת פנוי, ובשאר האזורים שלא נוח להיות בהם לא נכנסים. השמחה היתה גדולה, שלכאורה נמצא היתר לאחד השטחים שהפתרון בהם היה קשה יותר.

יחד עמנו היה הגאון רבי שלמה קליין שליט"א בנו של הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א מבית דינו של מרן הגר"ש וואזנר זצ"ל, ובתחילה הוא הסכים להתר זה, אבל אח"כ הוא דחה אותו בתוקף, וסברתו היא כיוון שההתבודדות אינה שימוש דיורים, אדרבה הם היו רוצים לצאת מהעיר לעשות את ההתבודדות בשדה, אלא שלא נותנים להם ולכן עושים אותו סמוך לבית, אבל זה אינו שימוש של בית, של תשמיש דירה. זה גרע מהיושב בצל האילנות ומגינת משחקים, ושימוש זה אינו יכול להתיר.

העברנו את השאלה לרכנים נוספים, וגם להם לא היה נוח להקל בזה, יש שאמרו משום שזה לא שימוש רגיל של בני אדם, אינו נחשב שימוש דיורים. וניתן לקוראים לעיין עוד בזה".

פורסם בגליון תיקוני עירובין (טבת תשע"ט) 196 עיין שם בהקדמה לענין):

שטח הררי שמשמש להתבודדות

הרב האחראי על העירוב, הזמין את הבודק של המוקד לבחון את האפשרויות למציאת פתרון להכשיר את העירוב. בתחילה היה נראה שיש פתרון טוב וקל, מכיון שמעל השטח עשו טיילת עם גדר טובה, שהבדילה בין הטיילת והישוב לשטח ההררי. אבל זה היה טוב רק לקטע אחד, ואח"כ כשהמשיכו, הגיעו לקטע גדול שלא מצאו לו פתרון קל, רק להקיף אותו בעמודי עירוב.

בסיור זה השתתפו גם רבני קהילות מהישוב, ואחד מהם טען להתיר את המקום מחמת שיש בו שימוש. באותו ישוב יש קבוצה של חסידי ברסלב שנוהגים להתבודד בשדה, ובתחילה הם היו פותחים פירצה בגדר כדי לצאת לשדה, אבל אנשי הבטחון של הישוב אסרו ומנעו מהם לעשות זאת, ולכן הם מתבודדים בשטח ההררי הזה, מקום שאף אדם לא יעבור שם והוא מתאים להתבודדות, אם כן טען שסוף סוף יש אנשים שמשמתישים בשטח זה, ואינו כמקום שאינו משמש לדירה.

אך עדיין לא היה ברור אם הם משתמשים בכל השטח, כי לפי ראות העין זה מקום שקשה מאוד לאדם לעבור בו. בשביל זה קרו למקום את ראש החבורה של חסידי ברסלב, שיבוא ויאמר באיזה שטח הם

שו"ת
ברסלב

שאלות ותשובות
בחסידות ברסלב



שאלה:

מאת דן:

לכבוד הצדיק שלום. אני כותב לך את רחשי לבי, מאז שהרב ענה לי על שאלותיי הראשונות אני מרגיש מאושר ושמח בחלקי, כי יש מי שמוכן לשמוע את לבטי ואת שאלותיי ועונה לי במתק דברים ובעצה ברורה ובהירה והכול מבוסס על הכתוב בספרים הקדושים. שאלה: האם ניתן להיות חסיד ברסלב ומקורב באמת לצדיק האמת גם ללא שינוי בכגדים ובגידול פאות בצורה זאת או אחרת?

מצד אחד כשהייתי ביבניאל במעמד המרגש וההיסטורי של סיום הש"ס ראיתי אנשים חסידי ברסלב שבחיצוניותם הם נראים ליטאים לכל דבר, עם הליפות קצרות ופיאות קצרות מאחורי האוזן, זקן מסודר והם מקורבים מאוד מאוד לכבוד הרב. הכנתי מוכך שאין צורך בכל הסממנים החסידיים כגון הליפה ארוכה, פאות ארוכות, כובע עגול וכדומה. ומצד שני, ידוע גדול מעלת הבגדים והלבוש החיצוני שהם שומרים על המסגרת היהודית של האדם ובזכות שלא שינו את לבושם נגאלו אבותינו ממצרים והרבה חסידויות וביניהם זמנים מסוימים כברסלב שומרים על הסממנים החיצוניים האלו בקנאות ובאדיקות כאילו הן אחד מעיקרי הדת. ועל כן אני שואל מהי דעת הצדיק: האם כדי להיות מקורב לצדיק האמת יש לשנות את החיצוניות או שאני יכול להראות חרדי ליטאי מבחוץ ועובר ה' בדרך חסידות ברסלב מבפנים?

השאלה הופנתה ללשכת כ"ק מוהרא"ש (שליט"א), הצדיק מיכנאל, אשר השיב במכתב נפלא.

תשובה:

RABBI E. S. SCHIK
1129-42nd STREET
BROOKLYN, N.Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566



אליעזר שלמה שיק

ר"מ "היכל הקודש"

"חסידו ברסלב"

ע"ש הצדיק אדמו"ר טוהרין מברסלב זי"ע

בארץ ובח"ל

בעז"ה יום ג' לסדר לך ז' מר השו"ן התשע"ג

שלום רב אל דן נרו יאיר

לנכון קיבלתי את מכתבך

חסידות ברסלב לא תלויה בשום דבר, בשום לשון, בשום עדה, בשום לבוש. כמו שבפירוש אמר רביז"ל (חיי מוהר"ן סימן של"ט) על הפסוק (יחזקאל ל"ו) ונתתי לכם לב בשר ודרשו הכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה ל"ד סימן כ"א) אל תקרי בשר אלא בוסר, שיהיה כל אחד בוסר בחלק של הבירוי, ל"ב בס"ר אותיות ברסלב, היינו כי הנביא אומר "והסירותי מכם לב האבן" כשיש לאדם לב האבן הוא סתום לגמרי לא יכול לדבר עם הקדוש ברוך הוא כי לבו מאובן כמו אבן, וכמו כן לא אכפת לו מהזולת, אבל כשאדם זוכה ומתקרב אל רביז"ל על ידי זה נמס לב האבן ונעשה לב בשר ומתחיל להרגיש את אחרים וכן מתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולכן דבר רביז"ל לא תלוי בשום לבוש וכו' בשום עדה וכו' בשום חסידות וכו' רק לפתוח את הלב אליו יתברך.

אשרי ואשרי מי שזוכה להתקרב אל רביז"ל בתמימות ובפשוטות בלי שום חכמות והשכלות כלל, ויציית את רביז"ל על כל אשר יאמר כי הוא זה, אשר בפירוש גילה לנו רביז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ג) שהעיקר והיסוד שהכל תלוי בו לציית את הצדיק על כל אשר יאמר כי הוא זה, ולכן אצל רביז"ל העיקר הוא שמחה לשמח את עצמו עם כל נקודה ונקודה טובה שיש בו מנקודת היהדות, וכן להתמיד בלימוד תורה הקדושה שיעורים כסדרן מקרא משנה גמרא וכו' ועל כולם להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו.

ולכן כל זה כבר לא תלוי לא בלבוש וכו' ולא בעדה וכו' ולא בחסידות וכו' אקווה שתבין דבר מתוך דבר.

המאחל לך חודש מבורך

